Sedmična kolumna visokog predstavnika za BiH Christiana Schwarz-Schillinga “Bitna je budućnost Bosne i Hercegovine”

Bitna je budućnost Bosne i Hercegovine

U ponedjeljak i utorak u Briselu će biti održan sastanak Upravnog odbora Vijeća za provedbu mira, kojemu će prisustvovati i predstavnici vlasti u Bosni i Hercegovini, predvođeni Predsjedništvom i premijerom BiH.

Dosta toga je napisano i rečeno o tom sastanku, a gotovo sve se ticalo budućnosti Ureda visokog predstavnika (*Office of the High Representative* – OHR). Međutim, naglasak bi ustvari trebao biti na budućnosti Bosne i Hercegovine. Perspektiva četiri miliona građana ove zemlje beskrajno je važnija nego perspektive jedne međunarodne organizacije.

Razmislimo šta budućnost nosi Bosni i Hercegovini pa onda pogledajmo na koji način će odluke koje će biti donesene sljedeće sedmice u Briselu pomoći da se osigura da budućnost ove zemlje ostane svijetla.

Danas je privreda Bosne i Hercegovine u porastu; ona je postala članica Ugovora o slobodnoj trgovini u Srednjoj Evropi (*Central European Free Trade Agreement* – CEFTA) te NATO-ovog programa Partnerstvo za mir; a pregovori o stabilizaciji i pridruživanju sa Evropskom unijom gotovo su privedeni kraju.

No, gotovo svi se slažu da velik dio napretka koji je postignut ne bi bio moguć bez jake uloge međunarodne

zajednice. Puno više napretka bilo bi postignuto da su se lideri ove zemlje fokusirali na politiku koja bi se zasnivala na pragmatičnom konsenzusu umjesto što su se upustili u međusobne borbe.

Učesnici sastanka koji će se sljedeće sedmice održati u Briselu moraju odlučiti kako na optimalan način navesti lidere ove zemlje da preuzmu punu, stvarnu odgovornost za funkcionalnu politiku, koju će provoditi tako da građanima što prije donese stvarne prednosti. To će biti suština razgovora u Briselu.

Možda će odluka biti da je najbolji način da se to postigne smanjenje međunarodnog angažmana. Međutim, jasno je da organi ove zemlje moraju prihvatiti bolji pristup demokratskim procesima. Problem vlada koje su se smjenjivale u Bosni i Hercegovini nije u tome što one nemaju ideja, nego što nemaju discipline i pragmatizma da barem neke od svojih ideja pretvore u djelotvornu politiku.

Na primjer, kada je riječ o ekonomiji, kada bi novi organi vlasti bili u stanju donijeti Zakon o Državnom fiskalnom vijeću i državni Zakon o obligacionim odnosima te uspostaviti centralizovan sistem za nadzor nad bankama – što bi se sve moglo uraditi u prvoj polovini ove godine – jasno bi dali do znanja potencijalnim investitorima da je Bosna i Hercegovina zemlja u koju vrijedi investirati i otvarati nova radna mjesta. Sve dok se to ne uradi, investitori, a s njima i nova radna mjesta, i dalje će ići negdje drugdje.

Kada bi organi ove zemlje bili u stanju donijeti te zakone, njihov uspjeh imao bi pozitivan uticaj na život ljudi u ovoj zemlji i dugo nakon što pitanje sudbine OHR-a bude zaboravljeno.

Glavni razlog za neuspjeh dosadašnjih administracija da politiku pretoče u delotvorne mjere leži u nefunkcionalnoj prirodi administrativnog i političkog sistema. Bosna i

Hercegovina ima previše birokracije, a njen glomazni administrativni aparat daje premalo rezultata.

Stoga, pored usvajanja novog pristupa vlasti koji bi se zasnivao na konstruktivnoj politici, prioritet za prvu polovinu 2007. mora biti da se pokrenu procesi racionalizacije parliamentarnog sistema, vlada, i administracije, da se Ustav Bosne i Hercegovine uskladi sa evropskim demokratskim normama a izvršnim organima daju instrumenti da efikasno obavljaju svoj posao.

Na tome se mora raditi zajedno sa združenim naporima da se ispune preostali uvjeti – dakle restrukturiranje policije, reforma javne radio-televizije i saradnja sa Međunarodnim krivičnim sudom za bivšu Jugoslaviju – koji će omogućiti potpisivanje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju sa Evropskom unijom još ove godine.

Pitanje saradnje sa haškim tribunalom i dalje je međunarodna i dejtonska obaveza BiH, koja neće prestati sve dok se svi optuženici ne nađu u Hagu.

Želim skrenuti pažnju na ova ključna pitanja upravo zato što će u sljedećih nekoliko dana budućnost OHR-a dominirati medijskim natpisima. Budućnost OHR-a je važna, ali pitanje koje je zaista važno je budućnost Bosne i Hercegovine i njenih građana, te njihovim šansama, kao i šansama njihovih susjeda, za evropsku budućnost.

Christian Schwarz-Schilling je visoki predstavnik međunarodne zajednice i specijalni predstavnik Evropske unije u Bosni i Hercegovine.